

LBRIS

We know
books

HEATHER MARSHALL

**O CAUT
PE
JANE**

Traducere și note de
OANA-CELIA GHEORGHIU

UNIVERS

2010

.....

Era o zi absolut obișnuită când o scrisoare cu adevărat extraordinară a fost livrată într-o cutie poștală greșită.

Cutiile erau identice, așezate una lângă alta, din același metal subțire și ieftin, acum ușor ruginit pe la balamale. Erau fixate în peretele de cărămidă maro de lângă ușa magazinului de antichități; ușa ai cărei clopoței zornăiau încântător – sau iritant, depinde pe cine întrebai – de fiecare dată când intra sau ieșea un client.

Cutia poștală a anticariatului Thompson se afla în stânga și afișa numărul unu pe un autocolant auriu desprins. Cutia poștală pentru apartamentul de deasupra magazinului se afla în dreapta, cu o etichetă asortată care purta numărul doi. Aproape că nu era nicio diferență, de fapt, totuși a fost o mare diferență pentru Nancy Mitchell, care locuia în apartamentul de la etaj și nu știa de scrisoarea pe care nu o primise.

Adresa nu specifica numărul din vechea clădire de pe Strada College, așa că plicul a fost aruncat fără menajamente în cutia magazinului de antichități, iar poștașul și-a continuat traseul grăbit fără să se gândească prea mult.

LIBRIS

Scrisoarea și-a ținut răsufierea timp de trei ore – strivită între o carte poștală de la fiul directorului magazinului, care călătorea în Franța, și corespondența nesolicitată de vineri – până când proprietarul a adus-o înăuntru, în timp ce venea de la o pauză de țigară. A aruncat întregul teanc de corespondență în tava de intrare, unde avea să fie mai târziu sortată – și astfel rătăcită – de către un angajat neglijent.

Conținutul ei nu va fi descoperit decât peste șapte ani. Iar acea scrisoare avea să schimbe pentru totdeauna viețile a trei femei.

PARTEA I

CAPITOLUL 1

Angela

.....

TORONTO, IANUARIE 2017

Angela Creighton a întârziat la serviciu. A stat trează până târziu cu o noapte în urmă, iar în dimineața asta se trezește cu o migrenă care pică într-un moment foarte prost. Atentă să nu deranjeze somnul de duminică dimineața al soției sale, se îndreaptă în vârful picioarelor spre bucătărie, unde dă pe gât un analgezic cu un pahar de suc de portocale cu pulpă, prăjește un covrig și îl unge cu prea multă cremă de brânză cu usturoi. Strângându-și micul dejun între dinți ca un golden retriever, își pune o pălărie și își strânge haina în carouri în talie, apoi închide încet ușa apartamentului și coboară în grabă scările.

Ajunsă pe trotuar, Angela se grăbește spre stația de autobuz ronțându-și covrigul în timp ce-și scoate ochelarii de soare din geantă. În mod normal, s-ar bucura, întrucât zilele însorite din timpul iernii sunt puține și rare. Dar lumina o face să tresară și capul îi pulsează ca o rană de glonț în spatele ochilor.

Aseară a fost la prietena ei, Jenn, pentru clubul lor lunar de lectură, care, așa cum se întâmplă de obicei în multe cluburi de

lectură, se transformase într-un club de vinuri în ultimele șase luni. Acum beau prea mult pinot grigio ieftin, bagă mezeluri și brânzeturi cu o disperare care sugerează că ar putea fi ultima lor masă în culoarul morții și uneori vorbesc despre cărțile pe care le-au citit.

Angela nu mai luase parte la nicio activitate de băut vin în ultimele câteva luni, dar s-a lăsat în voia sorții aseară. Era singurul mic avantaj amărât al sarcinii pierdute spontan și a profitat de el într-un mod spectaculos. Ea și Tina vor începe o nouă rundă de tratamente de fertilitate după ce corpul ei se va vindeca suficient pentru a încerca din nou, așa că s-a gândit că ar putea să se bucure de băutură între timp. Este al doilea avort spontan într-un an, iar miza începe să pară tot mai mare de fiecare dată când un tratament de inseminare sau o sarcină eșuează. Un flux constant de alcool ajută obstacolele să pară un pic mai mici, chiar dacă numai pentru o scurtă perioadă de timp.

Autobuzul se oprește la bordură, iar Angela urcă, introduce un jeton în fanta metalică și își găsește un loc liber lângă ușa din spate. Magazinul pe care îl administrează – Thompson's Antiques & Used Books – se află la mai puțin de zece străzi spre vest, iar câteva stații mai târziu coboară din autobuz pe trotuarul noroios.

Intrarea magazinului se află la câțiva centimetri de marginea trotuarului de pe agitata stradă College, iar Angela se sprijină de ușă pentru a se feri din calea pietonilor care trec, în timp ce se chinuie cu cheile. Împingând puțin cu șoldul ușa de lemn vechi și deformat, dă buzna înăuntru și o închide în urma ei.

Angelei îi place aici. Este un hibrid ciudat de magazin, găzduiește o mulțime de cărți folosite care îi trec pragul în mod regulat și o colecție pestriță de antichități care nu par să se vândă niciodată. Miroase a mobilă lustruită, a cafea și are acel parfum prăfuit de cărți vechi, în același timp putred și extrem

de atrăgător. Nu este mare, doar de mărimea unui apartament modest. Are o mică magazie în spatele casieriei, care adăpostește câteva cutii prăfuite și neglijate și un filtru de cafea ieftin pe care Angela l-a adus în prima ei săptămână de muncă.

Simte că starea de spirit i se îmbunătățește puțin la mirosul de-acum familiar al locului. Întotdeauna a fost o iubitoare de cărți, iar ea și Tina împărtășesc gusturi eclecticice în materie de decor, așa că bizareria magazinului de antichități i se potrivește de minune. Întotdeauna există o mică comoară îngropată care poate fi descoperită aici.

Angela aprinde lumina, se îndreaptă spre vechiul birou pe care îl folosesc drept teighea și își strecoară poșeta dedesubt cu piciorul. Pornește casa de marcat electronică – de departe cea mai avansată piesă de tehnologie din magazin – apoi se retrage în magazie pentru a pune la fiert o cafea neagră îngrozitor de tare. Cât a fost însărcinată, nu a băut decât cafea decofeinizată, hotărâtă că efectul placebo al cafelei putea fi obținut în continuare prin prepararea ei la tărie dublă. Dar astăzi, cu o înțepătură ascuțită de amărăciune în inimă, își toarnă o cană mare de cafea normală.

Cu cana ciobită în mână, Angela se scutură mental și se apucă de sarcinile obișnuite de sortare a noilor stocuri și de urmărire a comenzilor. Nici nu-și poate imagina de ce magazinul a rămas în funcțiune atât de mult timp, mai ales în condițiile în care prețurile imobiliarelor sunt așa cum sunt în acest oraș. Micul apartament de deasupra magazinului a fost închiriat ca venit suplimentar inutil de când proprietatea a fost cumpărată de mătușa Angelei, Jo (care s-a căsătorit cu cineva de familie bună și chiar nu are nevoie să lucreze). Deși ar putea cu ușurință să vândă locul pentru o avere în câteva zile, Angela bănuiește că mătușa ei a păstrat magazinul în funcțiune doar

pentru a avea despre ce să vorbească în timpul manichiurii săptămânale cu prietenele ei imaculat îngrijite.

Înainte de a începe la Thompson, Angela se foise dintr-un magazin în altul, ultima oară lucrând pentru un manager încrezut la un magazin de pantofi exagerat de scumpi. Deși nu a putut dovedi acest lucru, Angela bănuiește că a fost „pusă pe liber temporar din cauza scăderii vânzărilor“ atunci când șeful ei a aflat despre sarcină cu câteva săptămâni prea devreme. El era un conservator de cincizeci și ceva de ani și la limita homofobiei, aproape sigur din școala celor care credeau că concediul de maternitate nu era decât un inconvenient corporatist. Angela îi mărturisise vestea sarcinii sale unei colege de serviciu după ce rămăsese fără scuze pentru dese drumuri la toaleta personalului ca să vomite, și e sigură că acea colegă a dat de veste.

Așa că atunci când s-a trezit fără serviciu, pe la vreo treizeci și cinci de ani, după ce urmase tratamente de fertilitate care i-au secătuit bugetul, și-a căutat prin toate cunoștințele un nou loc de muncă – orice loc de muncă, nu conta – care să le permită ei și Tinei să-și plătească chiria și să facă un cuib pentru noul-venit. La ultima Zi a Recunoștinței în familie, mătușa Jo, cu o mișcare a mâinii sale superb încărcate de bijuterii, i-a oferit Angelei postul de manager la magazin, astfel încât ea însăși să poată „începe în sfârșit să se pensioneze treptat“. Deși experiența ei în domeniul antichităților era neglijabilă, în cel mai bun caz, Angela nu era în situația să refuze și știa că mătușa Jo nu și-ar concedia niciodată propria nepoată pentru că a rămas însărcinată. Jo i-a înmănat cheile trei zile mai târziu.

Duminica, Angela este singurul membru al personalului, dar, de obicei, este o zi liniștită, mai ales în lunile de toamnă și de iarnă, când turismul scade până la un nivel glacial. După ce sortează noul inventar, trece la sarcina de a procesa bunurile

nerevendicate. Este una dintre cele mai frustrante sarcini de pe lista Angelei. De opt ori din zece, mobilierul este rezervat de un „vânător de antichități“ dornic din afara orașului (de obicei auto-proclamat și nou-venit) care a călătorit în oraș cu prieteni bogați într-o excursie de cumpărături. Aceștia tremură de bucurie la perspectiva achiziției, apoi cer ca aceasta să fie pusă deoparte ca să se poată întoarce cu un camion de dimensiuni corespunzătoare cu care să transporte obiectul vânătorii de comori din cea sâmbătă. Și, aproape de fiecare dată, cumpărătorul evită apelurile telefonice ale Angelei suficient de mult timp pentru ca aceasta să elibereze rezervarea, iar potențialul cumpărător este scutit de rușinea de a recunoaște că achiziția a fost o toană trecătoare. Acest proces înseamnă că Angela își petrece o bună parte din diminețile de duminică rupând autocolantele roz de rezervare de pe articole și lăsându-le în colțurile lor confortabile din magazin, unde pot aștepta următoarea ocazie de a fi aproape-cumpărate, ca niște orfani îmbătrâniți.

Prima pe listă este o comodă cu trei sertare, mică. Angela știe exact despre care este vorba și se îndreaptă spre partea din spate a magazinului. Apropiindu-se de ea, observă hârtia de culoare roz aprins care indică rezervarea lipită pe partea din față a sertarului de sus. Smulge hârtia, ceea ce face comoda să se clatine și sertarul să alunece un pic.

— Ah, rahat. Au!

Își varsă cafeaua pe mână. O linge, apoi se uită prin crăpătură, zărind o pată curioasă de alb în întunericul sertarului. Se uită în jur după un loc sigur unde să-și așeze cana. Folosește biletul roz de rezervare ca suport de pahar și lasă cafeaua pe un raft din apropiere, apoi deschide sertarul.

Chiar atunci, clopoței de deasupra ușii zornăie, întâmpinând primul client al zilei. Cu un nod de nerăbdare în stomac,

Angela închide sertarul și se îndreaptă înapoi în față, pășind cu grijă peste și pe lângă teancurile de cărți stivuite la întâmplare.

— Bună ziua! strigă ea.

— Bună, spune o adolescentă cu păr șaten și umeri cocoșați.

— Vă pot ajuta cu ceva? întreabă Angela, strângându-și șalul pe umeri.

Un curent de aer de iarnă a pătruns înăuntru odată cu fata, ceea ce o irită pe Angela, oarecum pe nedrept, știe și ea. Vrea să se întoarcă la sertar.

— Nu chiar. Doar mă uit, dar mulțumesc.

— Sigur, răspunde Angela. Anunță-mă dacă ai nevoie de ceva.

Fata zâmbește vag și se întoarce să inspecteze cel mai apropiat raft de cărți.

Este desconsiderarea cea mai politicoasă cu putință, dar Angela o ia ca pe o respingere binevenită. Se întoarce la comodă și deschide din nou sertarul de sus.

Bagă mâna înăuntru, scoate o cutie grea de marmură și o așază ușor pe scândurile de parchet îmbătrânite. Piatra albă i-a atras atenția. Aproape toate antichitățile din magazin sunt făcute dintr-un soi de lemn. Restul sunt, în cea mai mare parte, alamă și argint: rame de tablouri pătate, cu volute victoriene complicate, oglinzi de mână care amintesc de coafurile umflate din epoca Regenței, acoperite cu bonete de dantelă, și lingurițe de colecție cu blazoane decolorate și steme familiale complicate.

Angela nu a mai văzut nimic făcut din marmură de când a început să lucreze la Thompson, iar aceasta este o piatră frumoasă ca de fildeș, cu ondulații gri strălucitoare, pe care un vânător de antichități ar putea dori să o cumpere. Abandonându-și cafeaua caldă, Angela duce cutia la recepție. Se uită în sus pentru a verifica pe unde este singura ei clientă, apoi se așază pe scaunul de bar și deschide catarama aurită a cutiei. Înăuntru se află

un teanc de ceva ce pare a fi doar hârtie îngălbenită, dar când scoate una dintre pagini, observă scrisul de mână elegant de pe partea din față a plicului de deasupra.

Scrisori. Un teanc de scrisori. Angela le ridică una câte una, numărând – cinci scrisori. Toate vechi, după cum arată. Nu e surprinzător, crede ea, având în vedere că acesta este un magazin de antichități. Asta, și faptul că nimeni nu mai prea trimite scrisori. Această îndeletnicire îmbătrânită, odinioară plină de viață, este acum doar a doamnelor în vârstă încăpățanate și prea parfumate.

Ține o scrisoare în lumina care pătrunde prin vitrina magazinului. Spre deosebire de celelalte, care sunt scoase din fostele lor plicuri și par a fi în mare parte extrase de cont bancar, aceasta este încă sigilată, cu marginea de-a lungul clapetei ușor umflată, ca și cum lipiciul ar fi fost umezit. Timbrul pare modern. Scrisul înclinat din colțul din stânga sus al plicului indică drept expeditor o anume doamnă Frances Mitchell. Este adresat doamnei Nancy Mitchell, iar stomacul Angelei începe să se strângă în timp ce citește adresa magazinului de antichități.

Scrisul pare tremurat, cu toate că Angela își dă seama că fusese, cu decenii în urmă, o caligrafie frumoasă și elegantă.

BUM!

Inima i se urcă în gât. Se uită și o vede pe fata cu părul șaten mormăind scuze în timp ce se apleacă să ridice o carte mare. Angela reușește să zâmbească puțin, pulsul încă îi e accelerat, dar fata își ia rămas-bun cu un mulțumesc mormăit, iar clopoșei de deasupra ușii zornăie în timp ce iese din magazin, aducând o altă rafală de aer rece.

Ușurată că este din nou singură, Angela își trece degetele peste marginea sigiliului plicului, cântărindu-i implicațiile. Data ștampilată cu cerneală roșie în partea de sus a plicului spune că

scrisoarea a fost trimisă în 2010. Și totuși a rămas nedeschisă. Cui îi fusese destinată? Oare scrisoarea s-a rătăcit pur și simplu? Dar nu, adresa magazinului este într-adevăr mâzgălită pe față, împreună cu numele misterios al lui Nancy Mitchell.

Scrisoarea era destinată *acestei* adrese.

Angela știe că, tehnic vorbind, este o infracțiune să deschizi corespondența altcuiva, dar curiozitatea i-a învins codul moral. Scoate deschizătorul de scrisori din alamă din borcanul cu multe pete de cerneală folosit pe post de suport de pixuri, glisează vârful sub colțul clapetei plicului și, cu o tăietură precisă, îl desface. Scoate scrisoarea și o desface cu vârful unghiilor, ca și cum ar evita urmele de amprente incriminatoare. Hârtia este grea și ușor texturată. E scumpă. Achiziționată de cineva care scria multe scrisori și care își făcea timp să se asigure că au greutate.

Intrigată, Angela începe să citească, plimbându-și ochii înainte și înapoi pe pagină pe sub bretonul ei întunecat:

Dragă Nancy,

Intenția mea este ca această scrisoare să ajungă la tine după ce eu nu voi mai fi. L-am însărcinat pe avocatul meu, dl Klein, să o trimită după moartea mea. Îmi pare rău pentru acest lucru și am motivele mele, dar am vrut să mă asigur că ai fost informată despre anumite fapte legate de istoria ta.

Nancy, te-am iubit așa cum o mamă își poate iubi fiica. Am făcut tot ce am știut mai bine, am fost cea mai bună mamă cu putință. Deși, draga mea, sunt om și, prin urmare, imperfectă.

Nu există altă modalitate de a-ți spune acest lucru decât să scriu pur și simplu cuvintele: eu și tatăl tău nu suntem părinții tăi biologici. Te-am adoptat când erai bebeluș.

Am încercat ani de zile, ne-am rugat din greu și zilnic ca Dumnezeu să ne trimită un copil, dar nu a fost să fie. Așa că am căutat o fetiță pe care să o adoptăm și am fost îndrumați

de medicul nostru de familie către Azilul Sfânta Agnes pentru mame necăsătorite de aici, din Toronto.

Te-ai născut în ziua pe care o știi ca ziua ta de naștere: 25 aprilie 1961. Ni s-a spus că mama și tatăl tău biologic erau un cuplu tânăr, doar niște adolescenți, care nu erau căsătoriți și făcuseră un pas greșit. Nu aveau bani și nu-și puteau permite să te crească. Au spus că mama ta te-a dat de bunăvoie spre adopție, cu inima strânsă și cu speranța că noi îți vom putea oferi un viitor mai bun decât ar fi putut ea, tânără și fără resurse cum era. Povestea ei ne-a frânt inimile, dar i-am mulțumit lui Dumnezeu pentru altruismul ei și pentru că ne-a adus acest dar atât de prețios. Sărbătoarea noastră a fost durerea ei.

Te-am crescut și te-am iubit ca pe copilul nostru. Preotul și directorul de la St. Agnes ne-au sfătuit să nu-ți spunem, să mergem pur și simplu mai departe ca și cum ai fi propriul nostru copil, dat de Dumnezeu, că va fi mai ușor pentru tine în acest fel. Le-am urmat sfatul. Am crezut că ei știau cel mai bine. Dar nu a trecut o zi în care să nu fi pus la îndoială această decizie.

Când te-am adus acasă, am găsit o pereche de ghetuțe galbene ascunse adânc în pătura în care te înfășuraseră. Am presupus că mama ta biologică le-a trimis ca un dar al buneii credințe, dar nu am putut suporta să le folosesc, așa că le-am închis într-un sertar. Mi-era teamă că, dacă ți-aș fi povestit despre ea, m-ai fi văzut altfel și nu puteam să nu mi-o imaginez acolo, undeva, simțind un dor cumplit de tine. Am încercat să scap de sentimentul de vinovăție aprinzând o lumânare la biserică și rugându-mă pentru ea în fiecare an de ziua ta.

Dar aici, draga mea... aici trebuie să te implor, cu fiecare gram de inimă și de suflet, să mă ierți.

La scurt timp după nunta ta, tatăl tău și cu mine am descoperit că nu ai fost dată spre adopție de bunăvoie și din toată inima, așa cum ni s-a spus. Am fost mințiți, Nancy. Iar noi, la rândul nostru, te-am mințit pe tine.